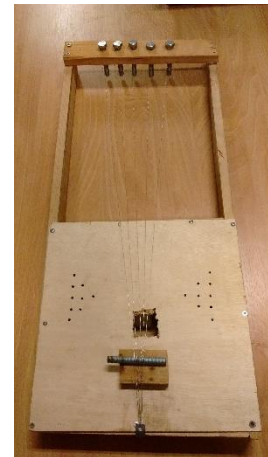

Project: De Krar

In de Internationale Schakel Klassen van Het Erasmus te Almelo zitten kinderen van vluchtelingen en expats. Deze jongeren zijn tussen de 12 en 18 jaar. De meesten zijn afkomstig uit Syrië, Ethiopië of Eritrea.

Eén van de jongeren uit Eritrea bracht onlangs een zelfgemaakt instrument mee naar school. Het bestond uit een houten frame met een klankkast en 5 snaren. Het was gemaakt van sloophout en wat draadeinden en bouten uit de bouwmarkt.

De krar, want zo heet het instrument, werd door hem bespeeld door het aanslaan van alle vijf snaren met de rechterhand, en het afdempen van snaren met de linkerhand. De vrij eentonige klanken vormden de begeleiding van het lied dat hij hierbij zong in zijn eigen taal "Tygrinya".

Op www.brittanica.com vond ik de volgende info over de krar (vrij vertaald):

"De krar is een oeroud snaarinstrument. Afstammend van de lier, die van grote betekenis was in het oude Babylonië, Egypte en Griekenland, vind je het instrument nu alleen nog in een paar gebieden in Oost Afrika. De lier is gemaakt van een ovalen, ronde of rechthoekige klankkast (vaak bekleed met huid). Vanaf de klankkast lopen twee armen evenwijdig naar boven en worden daar met elkaar verbonden door een dwarsbalk. De snaren lopen vanaf de dwarsbalk over de klankkast en de kam naar de brug.

De snaren resoneren over de gehele lengte als ze worden aangeslagen en worden niet van toonhoogte veranderd.

In Ethiopië en Eritrea worden nog twee verschillende soorten lieren gebruikt.

De 10-snarige "beganna" is een groot en zwaar rechthoekig instrument, dat door de Ethiopische christenen wordt beschouwd als een door God gegeven instrument, dat via koning David tot de mensen is gekomen. Het wordt gebruikt voor sacrale muziek.

De kleinere lier, de "krar", heeft een ronde bolle klankkast en wordt gebruikt voor seculiere aangelegenheden. In de Ethiopische en Eritrese traditie wordt het gezien als het instrument van de duivel.

De constructie van dit zes-snarige instrument illustreert de veranderingen die in de loop van de tijd plaatsvonden in de instrumentenbouw: waar de oorspronkelijke krar geheel gemaakt was van hout zie je dat de klankkast tegenwoordig ook wel gemaakt wordt van een gemakkelijk verkrijgbare pan. De krar kan bespeeld worden op twee manieren.

Bij de eerste manier dempt de linkerhand de snaren die niet moeten klinken, terwijl de rechterhand de snaren aanslaat met een plectrum.

De tweede manier is het tokkelen met de linkerhand, terwijl de rechterhand een bourdon tokkelt met de snaren die gerelateerd zijn aan de grondtoon."

Tuning: <https://www.youtube.com/watch?v=HrddoPFIZJk>

Re

Mi

So

La

Do

1. String (Thumb) „d' / D 4“
2. String „e' / E 4“
3. String „g / G 3“
4. String „a / A 3“
5. String „c / C 3“
6. String (if applicable) „C 3“

Les: <https://www.youtube.com/watch?v=zG60sT1rOC8>

<https://www.youtube.com/watch?v=mRyuPcgoZso>

De krar wordt in Eritrea en de aangrenzende Ethiopische gebieden veel gebruikt, het is echt een instrument van de volksmuziek. In Eritrea wordt de krar vaak 's avonds bespeeld, als er samen gezongen en gemusiceerd wordt op straat.

Martin vroeg me of de krar in het muzieklokaal mocht blijven staan, zodat ook anderen er gebruik van kunnen maken. Dat bleef niet onopgemerkt, er is veel belangstelling voor. Een van de leerlingen, een jongen van 13 jaar uit Eritrea, analfabeet en de Nederlandse taal nog niet machtig, pakt elke les de krar om wat te spelen en te zingen.

Graag had ik de krar willen stemmen. De snaren worden pentatonisch gestemd, c, d, e, g, a. Maar het provisorische stemmechaniek is van dien aard dat dit niet haalbaar is.

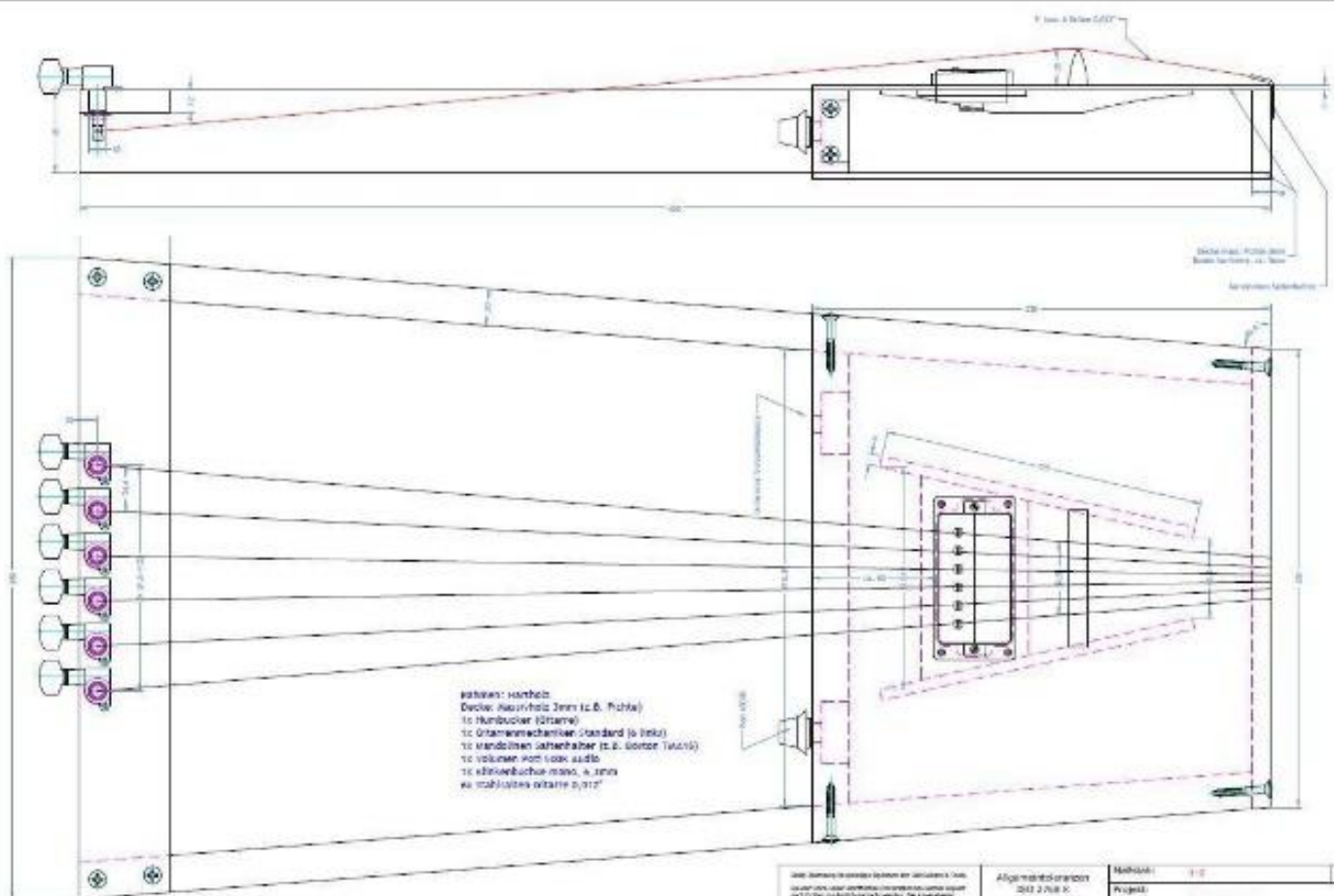
De klank van het instrument is ook uiterst mager.

Vandaar dat ik op zoek ben gegaan naar een beter exemplaar. Al gauw kwam ik er via Google achter dat er vrij weinig over de krar te vinden valt. Te koop zijn ze hier niet. Noch nieuw, nog gebruikt. Er bestaan wel cd's van krar muziek. De krar wordt dan elektrisch versterkt.

Hier is een voorbeeld: "Krar Collective".

Op mijn reis door de krochten en spelonken van het Internet duikelde ik een bouwtekening op van zo'n elektrisch versterkte krar.

Der Plan entstand für ein Hilfsprojekt für Flüchtlinge aus Eritrea im Jan. 2015 in Peißenberg Obb.
 Jede nichtkommerzielle Nutzung ist ausdrücklich erlaubt und gewünscht.
 Fragen und Anregungen gerne an den Autor, A. Rall.

<small>Alle Rechte vorbehalten. Nachdruck, Vervielfältigung und Verbreitung, auch auszugsweise, ist ohne schriftliche Genehmigung des Autors.</small>		Allgemeindaten 2012 2 20 8 9	Maßstab: 1:1 Projekt: KRAR - 1
Name: _____ Datum: 12/2012 Blatt: 01		Bemerkung: Krar - Typ Werasi	Zeichnungs-Nr.: 18010006 Blatt: 1/1

De groep jongeren uit Eritrea en uit het aangrenzende Ethiopische gebied staat in de maatschappelijke pikorde op een vrij lage trede, heb ik ontdekt. Of dat komt door hun taal, hun godsdienst (veelal zijn ze christen) of een combinatie van beiden.... Ik weet het niet. Ze behoren in ieder geval bij ons op school tot de minderheid die geen Arabisch spreekt en geen moslim is.

Toch gun ik ook deze jongeren, net als alle anderen, hun gevoel van eigenwaarde en hun identiteit, hun emancipatie.

Het is daarom, dat ik op zoek ben gegaan naar enkele Handige Harries, die voor mij een krak willen gaan bouwen.

De afdeling houtbewerking van VMBO Het Erasmus gaat hiermee aan de slag.

En ook een aantal handige senioren uit Almelo wil ons graag hiermee verder helpen.

Verder is er een oud-leraar gitaar, die belangstelling heeft voor het instrument en onze jongeren.

Wordt vervolgd.

Kieken wat 't wordt!

Henk